

Rapid Alert System for *Food and Feed*

RASFF 2017

RAPPORTERING FRA DET NORSKE KONTAKTPUNKTET

GENERELT OM RASFF

RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed) er et europeisk meldesystem der det utveksles informasjon om helsefarlig mat og fôr mellom myndighetene i medlemslandene i EU/EØS. Systemet forvaltes av EU-kommisjonen, og hvert enkelt medlemsland har et utpekt kontaktpunkt. RASFF kontaktpunkt i Norge er lagt til Mattilsynets hovedkontor, seksjon eksport og import.

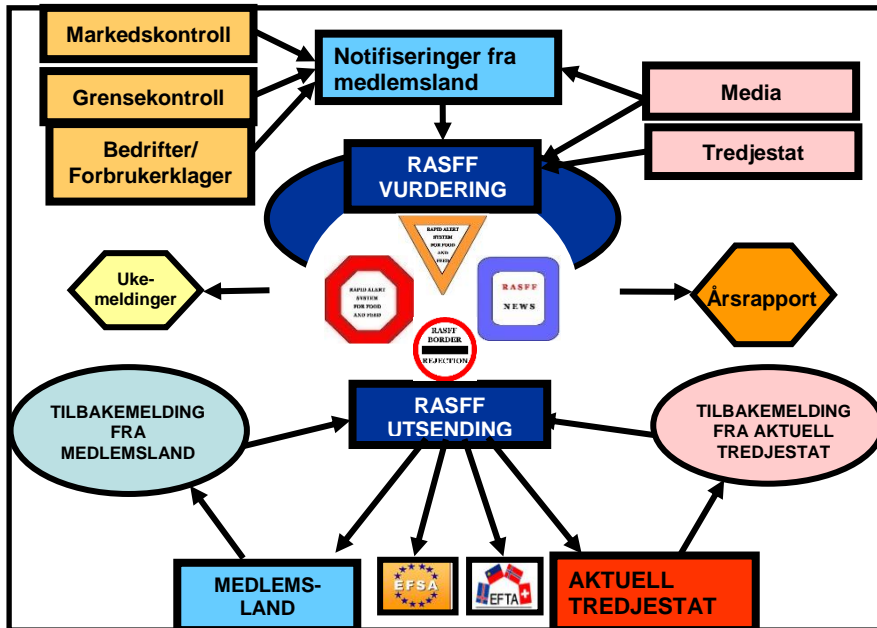
Hensikten med RASFF er å gi myndighetene et effektivt verktøy for å sikre trygg mat som distribueres til og/eller mellom medlemslandene. Meldesystemet er hjemlet i den europeiske matloven (Food Law) som sier at alle medlemsland er forpliktet til raskt å informere via RASFF dersom det avdekkes at helsefarlig mat, fôrvarer eller matkontaktmaterialer kan være på markedet. Denne EU-forordningen er gjennomført i Norge gjennom Matlovforskriften. RASFF omfatter fôrvarer og næringsmidler, samt matkontaktmaterialer.

En RASFF-melding skal inneholde mest mulig opplysninger om produktet og risikoen som er funnet, samt opprinnelse og distribusjon av aktuelle varepartier. Man skiller mellom ulike meldinger:

- **Market notifications** er meldinger om farer identifisert i produkter som er på markedet. Avhengig av hvor akutt den identifiserte faren er og distribusjonen av produktet, blir disse meldingene klassifisert av Kommisjonen enten som alert-meldinger eller informasjonsmeldinger.
 - o **Alert notifications** sendes når et parti med mat, fôr eller matkontaktmaterialer, som representerer helsefare er på markedet i EØS-området, og det er viktig at tiltak igangsettes hurtig i land som har mottatt varepartiet eller produsert varepartiet.
 - o **Information notifications** omhandler mat, fôr eller matkontaktmaterialer der risiko ikke er av en slik art at det krever rask handling. Dette kan for eksempel være dersom varene ikke lenger er på markedet, eller at varen kun finnes i det landet som sender meldingen.
- **Border rejection notifications** er meldinger som skyldes avvisninger ved kontroll av tredjestatsvarer ved grensepassering til EØS-området. Dette omfatter tradisjonell kontroll av animalske varer ved en veterinær grensekontrollstasjon og i tillegg kontroll av visse vegetabiliske risikoprodukter og visse matkontaktmaterialer. Et eksempel på dette er nøtter fra enkelte land som kontrolleres for aflatoksiner ved grensepassering.
- **News notifications** er meldinger om saker som anses å være interessante for mat- og fôrmyndighetene i medlemslandene. News-meldinger kan være basert på informasjon sendt av myndighetene i tredjestater, EU-delegasjoner eller internasjonale orga-

nisasjoner. News-meldinger kan også være beskrivelser av næringsmiddelbårne utbrudd, mediasaker eller oversendelse av lister om hvem som kan signere påkrevde helsesertifikat i enkelte land.

Informasjonsflyt i RASFF

Figur 1 viser hvordan informasjon utveksles mellom medlemsstater, tredjestater og Kommisjonen. Der- som et RASFF-medlem har informasjon om en alvorlig helsefare i enten matvarer eller fôrvarer, skal medlemmet øyeblikkelig informere Kommisjonen via RASFF. Kommisjonen vurderer all innkommende informasjon, klassifiserer meldingene og informerer deretter de andre medlemmene umiddelbart slik at disse kan iverksette nødvendige tiltak. Dette kan innebære tilbaketrekking eller tilbakekalling av et pro- dukt for å beskytte forbrukernes helse. Kommisjonen informerer også aktuelle tredjestater som er invol- vert i notifikasjonen. Den europeiske myndighet for mattrygghet (EFSA) utfører i enkelte saker risiko- vurderinger på oppdrag fra Kommisjonen.

Mer informasjon om RASFF kan man finne på EU-kommisjonens nettside http://ec.eu-ropa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm

Her finnes det også en database, RASFF Portal, der alle som er interessert kan søke etter RASFF-meldinger. Man kan søke etter RASFF-nummer, ukenummer, agens¹, opprinnelses-land, hvilke land varene er distribuert til, hvilket land som har notifisert meldingen, type mel- ding og produktkategori. Meldingene er anonymisert, dvs. at det ikke er mulig å finne ut hvilke bedrifter eller merkenavn RASFF-meldingene omhandler.

¹ hva som forårsaker en helserisiko

TALL FRA EU FOR 2017

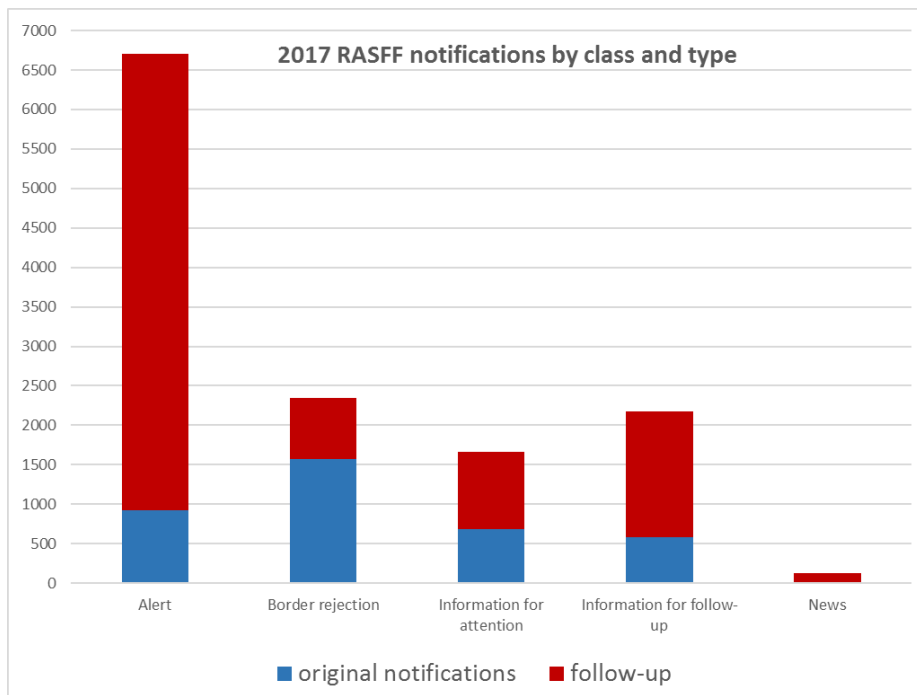
RASFF årsrapporter blir publisert på EU-kommisjonenes hjemmeside, http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm. Fullstendig årsrapport for 2017 fra Kommisjonen er forventet å komme i løpet av høsten, og vil i tillegg til rapporten inneholde analyser og omtale av trender og fokusområder i året som gikk.

Noen tall er klare, men vi gjør oppmerksom på at disse tallene er foreløpige og kan bli endret. I 2017 ble det distribuert videre totalt 12949 meldinger via RASFF. Antall nye originale notifikasjoner var 3785, som gav en økning på 28,3 % i forhold til 2016 (2950). Antallet tilhørende oppfølgingsmeldinger økte med 23,8 % fra 7451 til 9220.

Tabell 1: Tabellen under viser utviklingen av antall originale RASFF notifikasjoner og antall oppfølgingsmeldinger de siste 5 årene:

year	alert		border rejection		information for attention		information for follow-up		news	
	original	follow-up	original	follow-up	original	follow-up	original	follow-up	original	follow-up
2013	584	2376	1438	525	679	763	429	1493	38	205
2014	725	3280	1357	581	605	670	402	1377	39	235
2015	748	4028	1376	417	475	538	378	1222	39	72
2016	821	4666	1160	421	578	704	371	1497	20	163
2017	927	5781	1570	771	683	979	586	1586	19	103

927 av RASFF-meldingene i 2017 ble klassifisert som «alert», en økning på 12,9 % fra 2016 (821). Det er også en økning i antall oppfølgingsmeldinger, noe som bekrefter at sakene blir fulgt opp i land som er flagget (for eksempel produsentland eller land produktene er distribuert til).

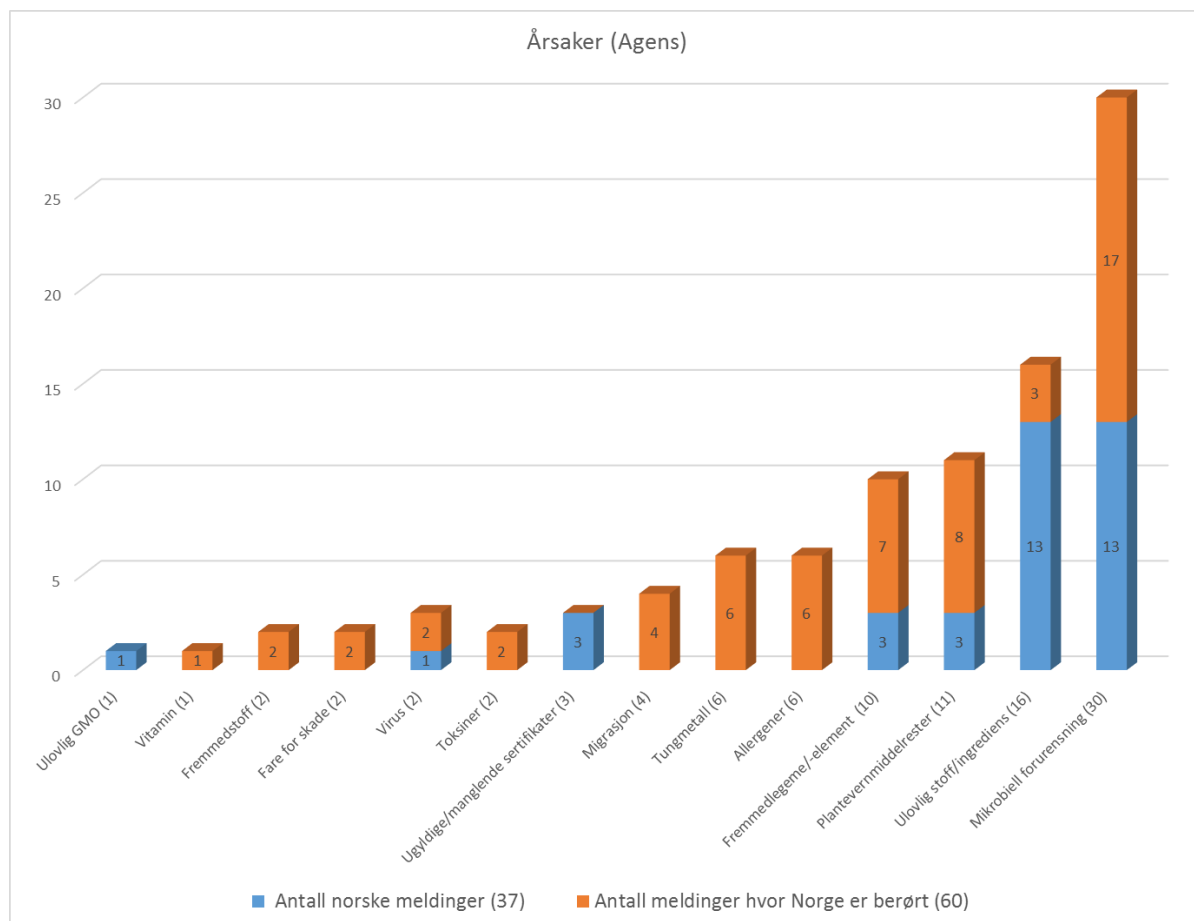
Figur 2: Figuren viser fordelingen av notifikasjoner fordelt på klassifisering og type melding. Grafen er hentet fra RASFF-databasen.

1570 av meldingene gjaldt varepartier som ble avvist ved grensekontroll inn til EØS-området.

I 2017 håndterte Mattilsynet totalt 98 notifikasjoner hvor Norge var berørt. Av disse ble 38 notifisert av Norge og 60 notifisert av andre medlemsstater eller tredjestater. En av de 38 norske notifikasjonene, kloramfenikol i fiskeprodukt fra Vietnam, ble avvist av Kommisjonen fordi den ikke vurderte funnet til å representere helsefare. Denne notifikasjonen er derfor ikke med i statistikken videre i rapporten.

Årsakene (agens)

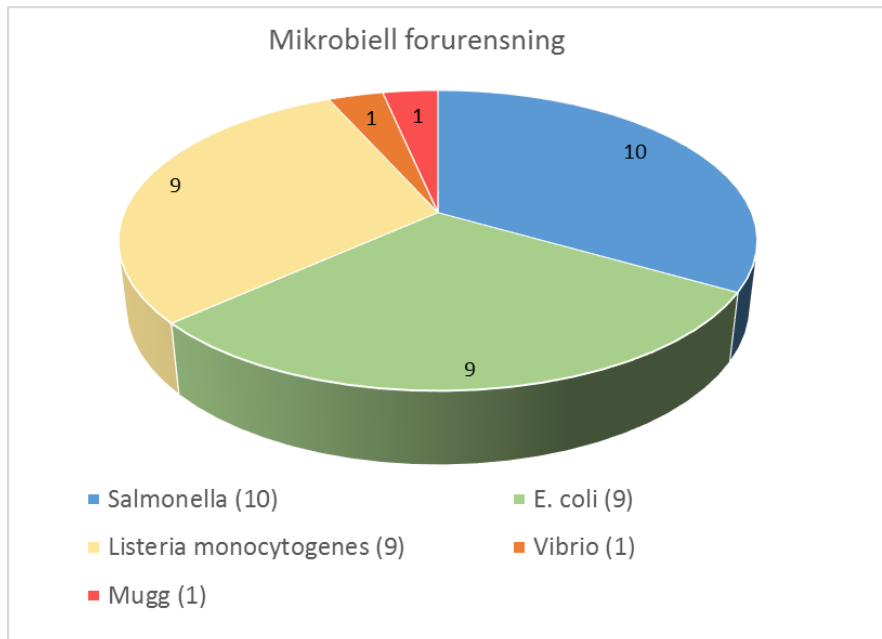
Årsakene til notifikasjonene er mange og varierte. I figuren under er årsakene kategorisert i større grupper, som mikrobiell forurensning (30), ulovlige stoffer/ingredienser (16), plantevernmidlerrester (11) m.fl. Gruppen mikrobiell forurensning omfatter patogene mikroorganismer, som Salmonella og E. coli mv. Gruppen ulovlige stoffer/ingredienser omfatter hovedsakelig funn av legemidler eller ikke godkjente «ny mat» ingredienser i kosttilskudd. I gruppen plantevernmidlerrester finner vi stort sett overskridelser i frisk frukt, grønnsaker og urter. Fire av meldingene på plantevernmidler ble klassifisert som Alert-meldinger. I denne gruppen ligger også to saker om fipronil i egg fra Tyskland og Nederland.

Figur 3 viser årsakene (agens) gruppert i samlende kategorier. Blå søyle viser norske notifikasjoner, mens oransje søyle viser utenlandske notifikasjoner Mattilsynet har håndtert.

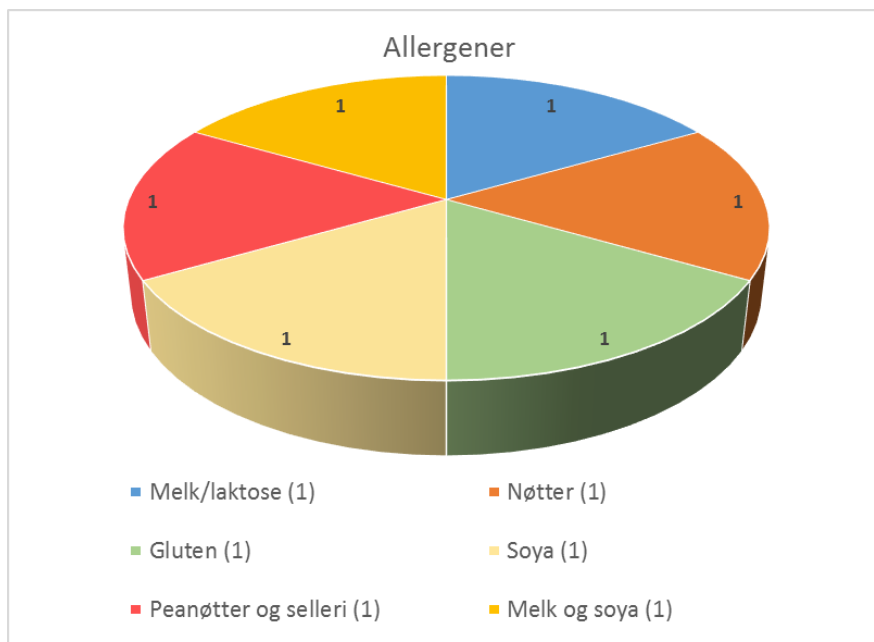
I kategorien mikrobiell forurensning ble det oftest notifisert varer hvor det var påvist Salmonella (10), E. coli og Listeria monocytogenes (begge 9), etterfulgt av Vibrio (1) og mugg (1). Salmonella er påvist i krydder (oregano og spisskummen), frø (sesam og hamp), egg, fôrvare (fiskemel) og frisk grønnsak (betelblad). En Salmonella-forgiftningssak i Storbritannia

hadde potensiell link til Norge, men smitekilden er ikke blitt rapportert funnet. E. coli var påvist i friske krydderurter fra asiatiske land, østers og storfekjøtt. Listeria var påvist i lakseprodukter, upasteurisert ost og kosttilskudd.

Figur 4: Figuren viser hvor mange ganger ulike bakterier var årsak til en notifikasjon hvor Norge var berørt.

Trenden med økning i antall meldinger om udeklarte allergener snudde i 2017, og vi fikk en reduksjon fra 20 til 6 meldinger hvor Norge var berørt. De seks tilfellene i Norge gjaldt udeklart allergener i frokostblanding/müsli (2), melkefri melkesjokolade, kryddermiks, kosttilskudd og salsasaus (alle 1 hver).

Figur 5: Figuren viser hvor mange ganger ulike allergener var årsak til en notifikasjon hvor Norge var berørt.

NORSKE NOTIFIKASJONER I 2017

I 2017 ble det sendt 37 notifikasjoner fra Norge om funn gjort på det norske markedet eller om avvisinger på grensekontrollstasjoner. I tillegg ble en notifikasjon om funn av kloramfenikol i fiskeprodukt fra Vietnam ikke godkjent av Kommisjonen. Antallet norske notifikasjoner ble nær halvert fra 2016 til 2017, fra 67 til 37.

Utvikling i antall notifikasjoner sendt fra Norge

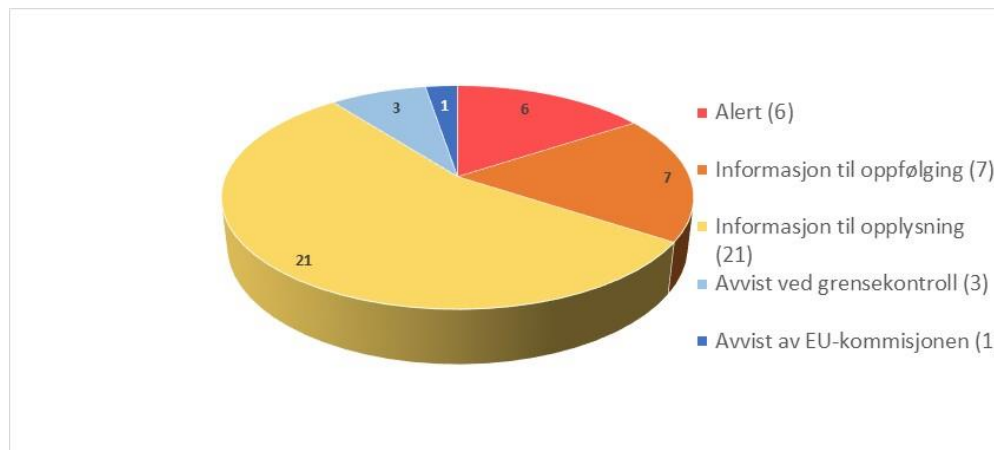
Antallet notifikasjoner varierer fra år til år. Blant annet vil det de årene Mattilsynet har tilsynskampanjer som omfatter prøvetaking, gjerne bli flere funn som medfører notifikasjoner.

Tabell 2: Tabellen viser antall norske RASFF-notifikasjoner de siste årene.

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017
RASFF-meldinger fra Norge	64	45	50	34	67	37

Notifikasjonenes klassifisering og bakgrunn

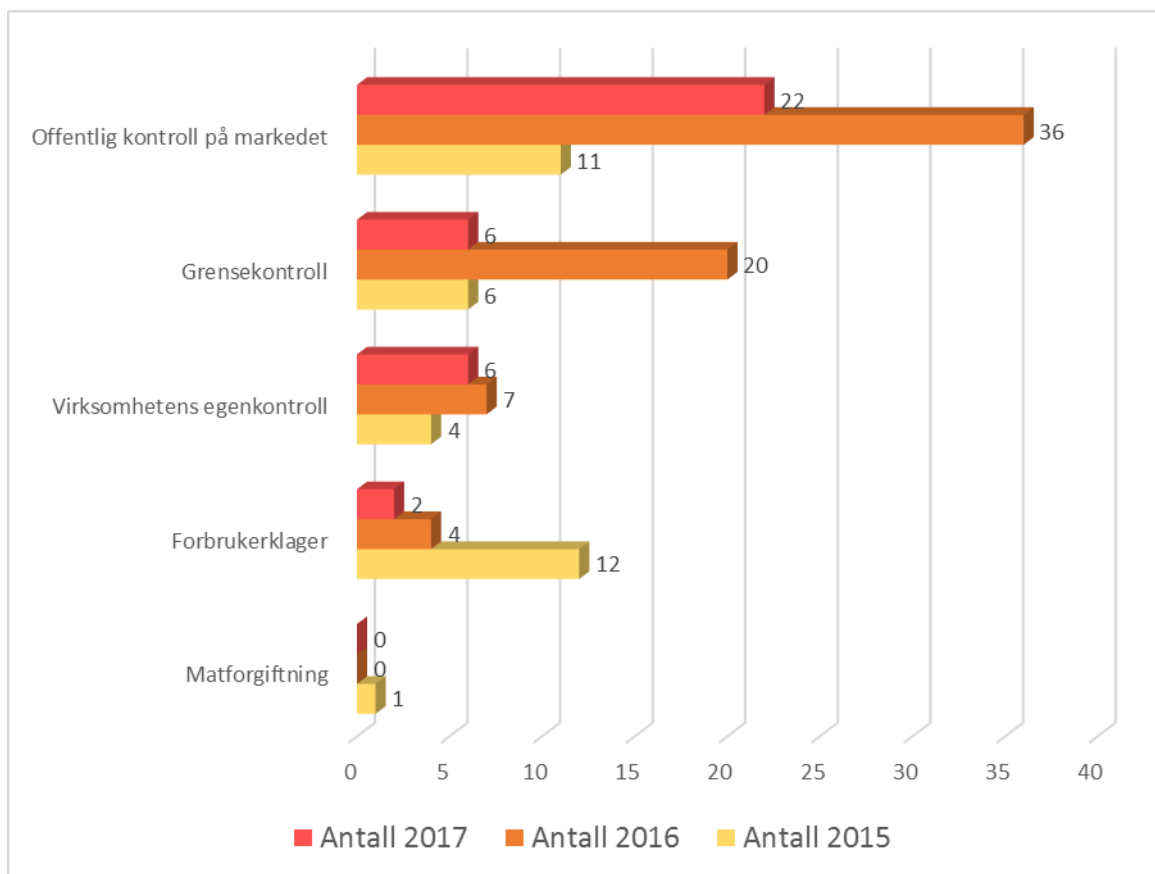
Når vi notifiserer et helsefarlig funn, foreslår vi ved innmelding en klassifisering. Endelig klassifisering gjøres av EU-kommisjonens RASFF-team. I 2017 ble 6 av våre 37 godkjente meldinger klassifisert som alert-meldinger, mens majoriteten på 28 meldinger var informasjonsmeldinger, henholdsvis 21 til informasjon og 7 til oppfølging i andre land.

Figur 6: Figuren viser klassifiseringen av de norske notifikasjonene i 2017

Bakgrunnen for at det blir gjort funn av produkter som er, eller kan være, helseskadelige er flere og varierer fra år til år. Grunnene til dette, kan være at både handelsmønsteret og vårt EU-harmoniserte regelverk for importkontroll er i stadig endring. Mattilsynet har også egne overvåkings- og kontrollprogrammer (OK-programmer) hvor det tas kontroller og analyser for en rekke ulike agens/parametere. I 2017 ble de fleste funnene (22) avdekket gjennom slike prøver av varer som er ute i markedet. Ved import til Norge ble seks varepartier stoppet i grensekontrollen av ulike årsaker, mot 20 i 2016. Halvparten av varepartiene (3) manglet lov-pålagte dokumenter, som helsesertifikater, eller hadde ugyldig dokumentasjon. Den andre halvparten (3) ble avvist ved grensekontroll etter funn ved prøvetaking.

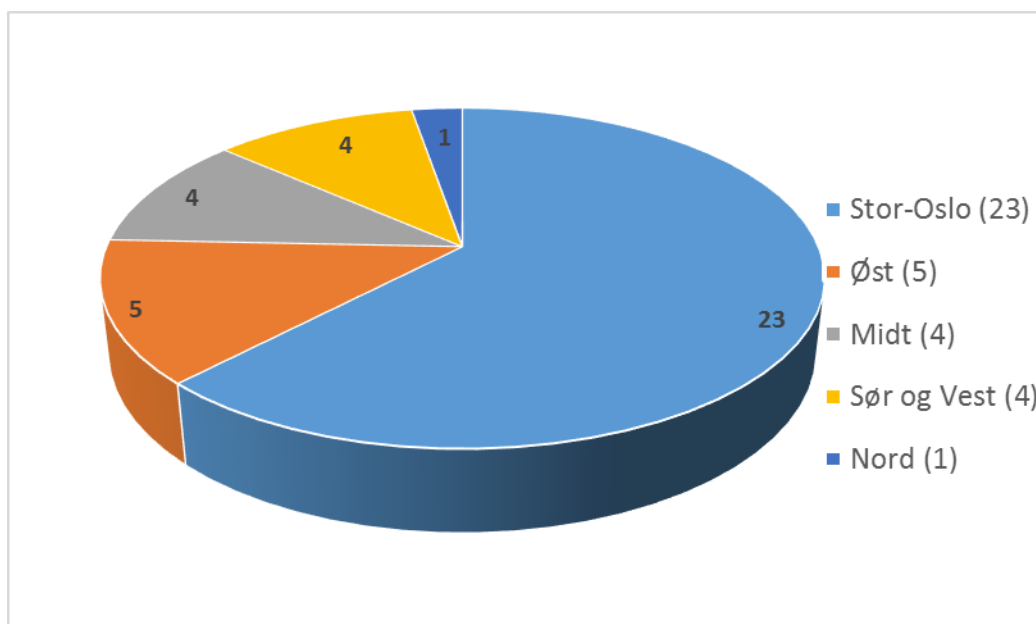
Seks av meldingene var basert på funn gjort av norske virksomheter i deres egenkontroll, mens to meldinger var basert på forbrukerklager. Som i 2016, ble det heller ikke i 2017 notifisert noen norske meldinger som følge av funn knyttet til matforgiftningsaker.

Figur 7: Figuren viser bakgrunnen for at avvik har blitt funnet og notifisert i perioden 2015-2017.

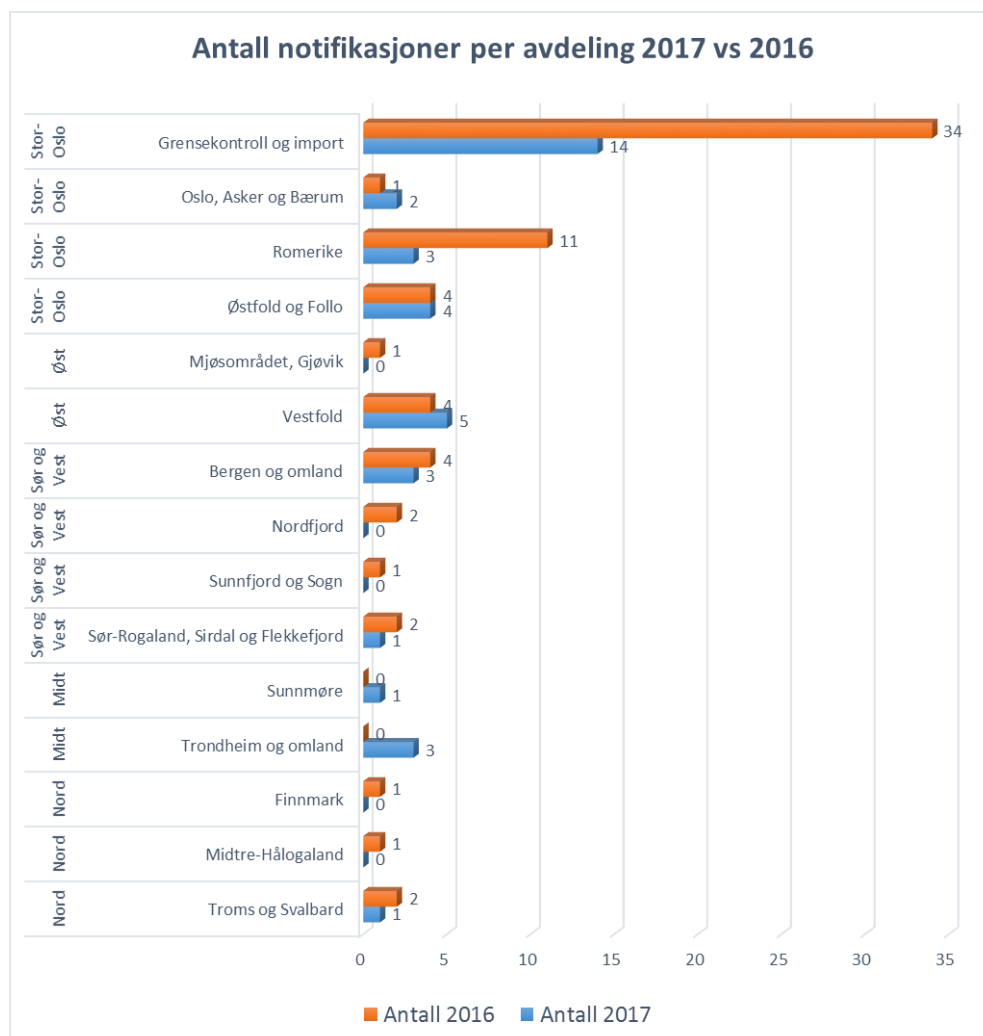
Fordeling av notifikasjoner per region og avdeling

Det ble i 2017 notifisert meldinger i alle Mattilsynets fem regioner. Fordelingen mellom regionene og avdelingene varierer fra år til år, blant annet som følge av sentral fordeling av ansvar for ulike tilsynskampanjer/prosjekter, OK-programmer og som følge av prioriteringer innen den enkelte region.

Figur 8: Figuren viser oversikt over antall notifikasjoner per region i 2017.

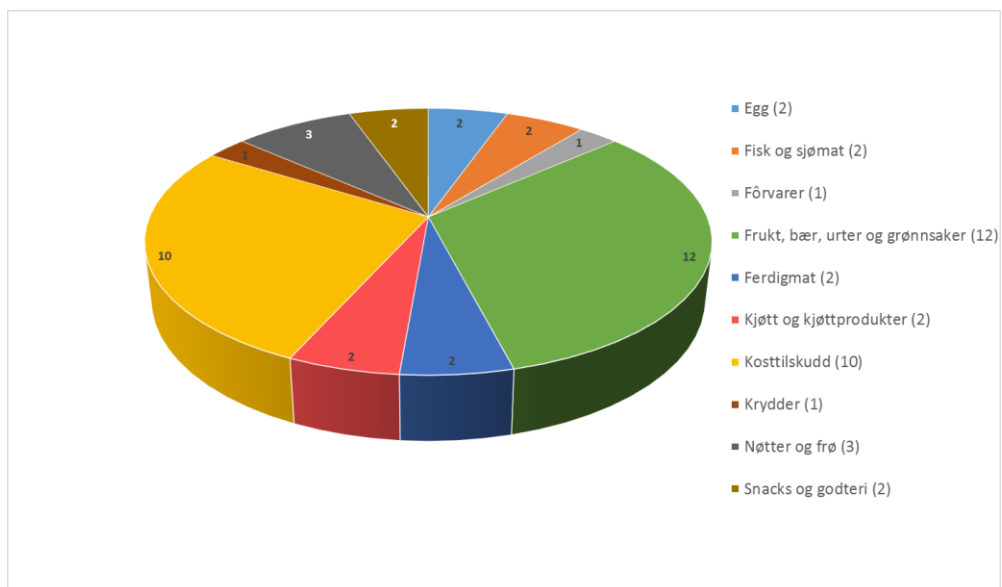
Som tidligere år var det flest notifikasjoner fra region Stor-Oslo (23). Hele 62,2 % av notifikasjonene kom fra denne regionen i 2017. I region Stor-Oslo var det avdeling Grensekontroll og import som notifiserte flest med 14 (20 færre enn 2016), etterfulgt av avdeling Østfold og Follo med fire, avdeling Romerike med tre og avdeling Oslo, Asker og Bærum med to. Region Øst hadde fem notifikasjoner, mens både region Midt og region Sør og Vest hadde fire notifikasjoner hver. Region Nord ved avdeling Troms og Svalbard hadde én notifikasjon.

Figur 9: Figuren viser oversikt over antall notifikasjoner per avdeling i 2017 mot antallet for samme avdeling i 2016. Avdelinger som notifiserte i 2016 og ikke i 2017 er ikke tatt med.

Notifiseringer per produktkategori

Som i 2016, var det to produktkategorier som skilte seg ut også i 2017, frukt og grønt (12) og kosttilskudd (10). Begge med noen notifikasjoner lavere, men fremdeles på toppen. Disse ble etterfulgt av kategoriene nøtter og frø (3) og egg, fisk og sjømat, ferdigmat, kjøtt og kjøttprodukter og snacks og godterier (alle med 2). Egg, ferdigmat og krydder var tre nye produktkategorier som ble notifisert i forhold til 2016.

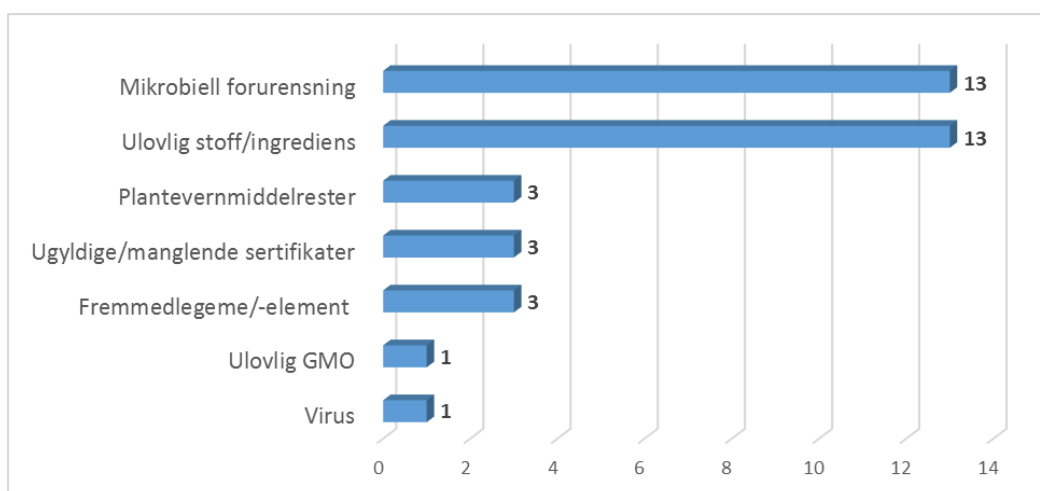

Figur 10: Figuren viser oversikt over antall notifikasjoner per produktkategori i 2017.

Øverst på listen er produktkategorien frukt, bær, urter og grønnsaker. Friske urter ble notifisert hele syv ganger for funn av E. coli og en gang for funn av plantevernmiddelrester. Fortsatt fokus og kontroll med kosttilskudd medførte 10 notifikasjoner i 2017. Av disse gjaldt syv ulovlige ingredienser og tre ikke godkjent ny mat ingredienser.

Notifiserte agens

Hvilke avvik som danner grunnlag for notifikasjonene varierer. I 2017 ble det notifisert agens gruppert i syv grupper. Flest notifiseringer hadde vi på funn av mikrobiell forurensning i ulike produkter og ulovlige stoffer/ingredienser (begge 13 hver). Hovedsakelig var det friske urter med E. coli fra tredjestater og kosttilskudd med ulovlige stoffer, slik som legemidler og ikke godkjent ny mat ingredienser. På delt tredjeplass notifiserte vi rester av plantevernmidler, ugyldige/manglende sertifikater og fremmedlegemer, alle med tre hver. Ulovlig GMO og virus ble notifisert en gang hver.

Figur 11: Figuren viser antall notifikasjoner per agens i 2017.

Litt om noen utvalgte notifikasjoner

Det ble notifisert 10 forskjellige kosttilskudd i 2017, som er en nedgang fra 18 i 2016. Kosttilskuddene hadde tre kjente opprinnelsesland, henholdsvis USA (6), Sverige (2) og Latvia (1). Ett produkt hadde ukjent opprinnelse. Fem av kosttilskuddene fra USA inneholdt ingredienser som i Norge er klassifisert som legemidler (f.eks. Alfa-liponsyre), mens to

inneholdt ikke godkjent ny mat ingrediens, agmatinsulfat. Ett produkt fra USA inneholdt både ulovlig stoff og ikke godkjent ny mat ingrediens. Kosttilskuddene fra Sverige inneholdt ingredienser som er definert som legemiddel. I det latviske kosttilskuddet ble det funnet ingredienser klassifisert som legemidler.

Foto: Mattilsynet

Som følge av en tilsynskampanje på sammensatte produkter ble to paier fra Australia notifisert fordi produktene inneholdt egg. Australia har ikke et EU-godkjent overvåkingsprogram på egg, og kan derfor ikke eksportere egg og produkter med egg med opprinnelse fra Australia til EØS-området.

Ett vareparti med norske blåskjell ble notifisert og trukket fra markedet som følge av påvisning av DSP (Diarrhetic Shellfish Poisoning). Blåskjellene var blitt eksportert til Israel, i tillegg til at salget i Norge ble stoppet.

Foto: Matportalen

Friske krydderurter (peppermynte, koriander, basilikum m.fl.) fra ulike asiatiske land ble notifisert åtte ganger i 2017. I syv av notifiseringene var påvisning av høye nivåer av *E. coli* årsak til at produktet måtte trekkes fra markedet. For ett vareparti ble det påvist for høye restmengder av plantevernmidlet klorpyrifos. Fem av varepartiene hvor det ble påvist *E. coli* ble tilbakekalt fra markedet og melding til forbruker ble langt ut på matportalen.no.

Påvisning av forhøyde restmengder av plantevernmidler ble notifisert tre ganger. I tillegg til overnevnte krydderurt (koriander fra Thailand), ble det notifisert ometoat og dimetoat i appelsin fra Egypt og fipronil i egg fra Tyskland.

Ved tre tilfeller ble varer notifisert som følge av at varene ikke hadde de nødvendige sertifikatene i orden ved import. Disse var hasselnøttkerner fra Tyrkia, peanøtter fra Argentina og ulike fisk-/rekeprodukter fra Vietnam.

En fullstendig oversikt over alle RASFF-notifikasjoner fra Norge i 2017 gis i vedlegg 1.

SAKER SOM KREVDE OPPFØLGING I NORGE I 2017

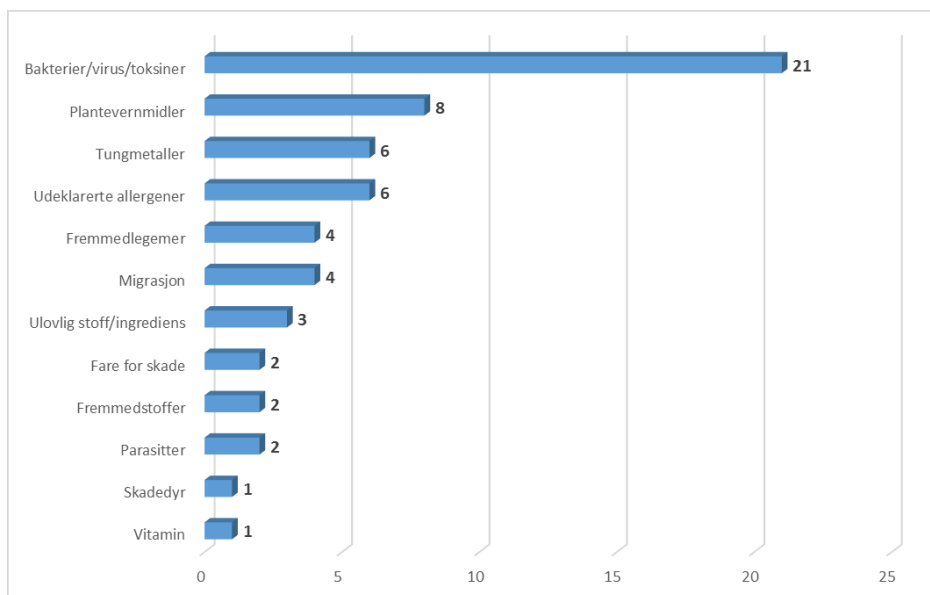
Det norske RASFF kontaktpunktet vurderer alle meldinger som kommer fra RASFF kontaktpunkt i EU-kommisjonen. I 2016 videresendte det norske kontaktpunktet 154 originale meldinger internt i Mattilsynet, enten til videre oppfølging i avdelingene (60) eller til orientering (94). I tillegg ble oppfølgingsmeldinger til disse også sendt hvis de ble vurdert til å være av interesse.

I 2017 var det totalt 60 saker som krevde oppfølging av avdelingskontorene eller HK fagseksjon, en liten økning fra 2016. Sakene gjaldt produkter som var samhandlet/importert til Norge for videre produksjon eller salg. Ved tre tilfeller var Norge merket som involvert fordi råvaren kom fra en norsk produksjonsvirksomhet eller et norskeid selskap. De norske notifikasjonene er ikke medberegnet i oversikten under.

Tabell 3: Tabellen viser utvikling i antall saker som har krevd oppfølging i Norge

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Oppfølgingsaker	30	30	37	45	57	60

I mange av sakene hadde virksomhetene selv igangsatt tiltak etter varsel fra leverandør/ forhandler. I noen tilfeller var det gått så lang tid at produktet allerede var konsumert eller gått ut på dato. Alle sakene, hvor vi hadde en norsk virksomhet involvert, ble fulgt opp av avdelingskontorene og det ble gitt tilbakemelding til EU om oppfølgingen i Norge. Hele 26 av Mattilsynets avdelingskontor var involvert og flest saker (27) måtte Stor-Oslo, avd. grensekontroll og import følge opp, etterfulgt av Sør og Vest, avd. Bergen og omland (9) og Stor-Oslo, avd. Østfold og Follo (9).

Figur 7: Figuren viser antall håndterte meldinger per agens i 2017.

Det var stor variasjon i meldingene. 21 meldinger var om sykdomsframkallende bakterier, virus eller toksiner, som for eksempel funn av *Listeria Monocytogenes* i et par oster av upasteurisert geitemelk fra Frankrike. Åtte ganger ble det meldt om for høye restmengder av plantevernmidler, mens seks ganger ble det meldt om produkter som inneholdt udeklarte allergener. Udeklarte allergener kan potensielt være til stor fare for en allergiker/intolerant person.

En fullstendig oversikt over saker som krevde oppfølging i Norge er nærmere beskrevet i vedlegg 2.

Vedlegg 1. Oversikt over norske notifikasjoner i 2017

Notifisert dato	Produkt	Agens	Opprinnelsesland	RASFF-nr	Region/avdeling	Bakgrunn for RASFF-melding
29.12.2016	Oregano (krydder)	Salmonella	Tyskland	2017.0007	Sør og Vest/Bergen og omland	Virksomhetens egenkontroll
16.01.2017	Kosttilskudd	Ikke godkjent ny mat ingrediens	USA	2017.0065	Stor-Oslo/Romerike	Offentlig kontroll i markedet
16.01.2017	Kosttilskudd	Ikke godkjent ny mat ingrediens og ulovlig stoff	USA	2017.0067	Stor-Oslo/Romerike	Offentlig kontroll i markedet
16.01.2017	Kosttilskudd	Ulovlig ingrediens (Alfa-liponsyre)	USA	2017.0069	Øst/Vestfold	Offentlig kontroll i markedet
25.01.2017	Panerte reker	Vibrio cholerae	Vietnam	2017.0104	Stor-Oslo/Østfold og Follo	Grensekontroll
07.02.2017	Tyggeprodukt til hund	Skadelige harde biter	Sverige	2017.0158	Sør og Vest/Bergen og omland	Forbrukerklage
02.03.2017	Hasselnøttkjerner	Ugyldig helsesertifikat	Tyrkia	2017.AJY	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Grensekontroll
03.03.2017	Peanøtter	Ugyldig helsesertifikat	Argentina	2017.AKJ	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Grensekontroll
06.03.2017	Kosttilskudd	Ulovlig ingrediens (bensokain)	USA	2017.0295	Øst/Vestfold	Offentlig kontroll i markedet
07.03.2017	Betelblader	Salmonella spp.	Kambodsja	2017.0301	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Offentlig kontroll i markedet
29.03.2017	Papaya	GMO	Thailand	2017.0398	Nord/Troms og Svalbard	Offentlig kontroll i markedet
29.03.2017	Appelsin	Plantevernmidler (ometoat og dimetoat)	Egypt	2017.0394	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Offentlig kontroll i markedet
30.03.2017	Kosttilskudd	Ulovlig stoff (Lotus leaf extract)	USA	2017.0397	Stor-Oslo/Østfold og Follo	Offentlig kontroll i markedet
30.03.2017	Kosttilskudd	Ulovlige stoffer (Nelumbo Nucifera og Amaranthus Cruentus)	Sverige	2017.0399	Stor-Oslo/Østfold og Follo	Offentlig kontroll i markedet
12.04.2017	Sesamfrø, økologisk	Salmonella carrau	Argentina	2017.0476	Sør og Vest/Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkefjord	Virksomhetens egenkontroll

Notifisert dato	Produkt	Agens	Opprinnelsesland	RASFF-nr	Region/avdeling	Bakgrunn for RASFF-melding
02.05.2017	Koriander	E. coli	Thailand	2017.0554	Midt/Sunnmøre	Offentlig kontroll i markedet
08.06.2017	Basilikum, fersk	E. coli	Laos	2017.0816	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Offentlig kontroll i markedet
14.06.2017	Egg	Salmonella Enteritidis	Polen	2017.0849	Øst/Vestfold	Virksomhetens egenkontroll
26.06.2017	Kjøtt, corned beef	Ivermektin og Doramektin	Brasil	2017.0909	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Grensekontroll
07.07.2017	Blåskjell, levende	DSP (Diarrhetic Shellfish Poisoning)	Norge	2017.0988	Midt/Trondheim og omland	Virksomhetens egenkontroll
07.07.2017	Kosttilskudd	Ulovlig ingrediens (Alfa-liponsyre)	USA	2017.0985	Øst/Vestfold	Offentlig kontroll i markedet
11.07.2017	Sjokolade	Fremmedlegeme (hårspenne)	Polen	2017.1007	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Forbrukerklage
22.08.2017	Eggeplommepulver	Fipronil	Tyskland	2017.1258	Stor-Oslo/Østfold og Follo	Virksomhetens egenkontroll
24.08.2017	Curryblader	E. coli	Sri Lanka	2017.1275	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Offentlig kontroll i markedet
24.08.2017	Koriander	E. coli	Thailand	2017.1274	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Offentlig kontroll i markedet
01.09.2017	Rosiner	Skadedyr, levende biller	Tyrkia	2017.1334	Stor-Oslo/Romerike	Virksomhetens egenkontroll
01.09.2017	Pai (Roasted Vegetable Pie)	Ulovlig ingrediens (egg)	Australia	2017.1338	Midt/Trondheim	Offentlig kontroll i markedet
04.09.2017	Pai (Quiche Florentine)	Ulovlig ingrediens (egg)	Australia	2017.1357	Midt/Trondheim	Offentlig kontroll i markedet
13.09.2017	Sjømat (fisk og rekeprodukter)	Ulovlig import	Vietnam	2017.1422	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Grensekontroll
16.10.2017	Kosttilskudd	Ikke godkjent ny mat	Ukjent	2017.1670	Øst/Vestfold	Offentlig kontroll i markedet
16.10.2017	Peppermynte	E. coli	Laos	2017.1671	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Offentlig kontroll i markedet

Notifisert dato	Produkt	Agens	Opprinnelsesland	RASFF-nr	Region/avdeling	Bakgrunn for RASFF-melding
17.10.2017	Storfe kjøtt, fryst	Shigatoksinproduserende E. coli	Brasil	2017.BVZ	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Grensekontroll
07.11.2017	Kosttilskudd	Thiosildenafil og spor av sildenafil	Sverige	2017.1875	Stor-Oslo/Oslo, Asker og Bærum	Offentlig kontroll i markedet
08.11.2017	Kosttilskudd	Sildenafil (flere typer) og dapoxetin	Latvia	2017.1886	Stor-Oslo/Oslo, Asker og Bærum	Offentlig kontroll i markedet
14.11.2017	Krydderblader (Piper Lot)	E. coli	Kambodsja	2017.1950	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Offentlig kontroll i markedet
14.11.2017	Peppermynte	E. coli	Kambodsja	2017.1951	Stor-Oslo/Grensekontroll og import	Offentlig kontroll i markedet
19.12.2017	Koriander, fersk	Plantevernmiddel (klorpyrifos)	Thailand	2017.2223	Sør og Vest/Bergen og omegn	Offentlig kontroll i markedet

1 sak om kloramfenikol i fiskeprodukt fra Vietnam ble ikke godkjent av EU-kommisjonen

Vedlegg 2. Oversikt over RASFF-saker som har krevd oppfølging i Norge i løpet av 2017

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2016.1656	Ikke lovlig ny mat ingrediens i kosttilskudd fra USA	Melding mottatt fra Polen etter oppfølgingsmelding. En virksomhet/privatperson i Haugesund stod oppført som mottaker av kosttilskuddet. Avdelingen fikk aldri tak i mottakeren på oppgitt kontaktinformasjon.	Sør og Vest/Haugalandet
2017.0057	Metallfragmenter i sukkerfrie drops fra Kina	Melding mottatt fra Tyskland om at to norske virksomheter, henholdsvis Skoppum og Drammen, hadde mottatt dropsen. Virksomhetene hadde allerede mottatt informasjon fra avsender i Tyskland og varene ble trukket fra markedet og returnert til Tyskland.	Øst/Vestfold og Søndre Buskerud
2017.0037	Listeria monocytogenes i kjølt røkt laks fra Nederland med råvare Norge	Melding mottatt fra Sveits. En norsk virksomhet i Kristiansand hadde solgt varen som kom fra et lakseslakteri i Roan. Slakteriet i Roan har ingen påvisninger av Listeria i sitt anlegg. Smittekilden ligger trolig hos røkeriet i Nederland.	Sør-Vest/ Avdeling Agder/Innherred og Fosen
2017.0086	Udeklarte nøtter i müsli med granola, tranebær og blåbær fra Danmark	Melding mottatt fra Danmark om at en virksomhet i Fredrikstad hadde mottatt varepartiet. Produktet ble tilbakekalt fra markedet.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.0123	Salmonella i økologiske hampfrø fra Tyskland	Melding mottatt fra Tyskland om at en norsk virksomhet i Horten hadde mottatt hampfrøene. Produktet hadde ikke blitt tatt i bruk og ville bli returnert til Tyskland.	Øst/Vestfold
2017.0130	Norovirus i frysede jordbær fra Tyskland, pakket i Belgia	Opprinnelig melding kom fra Danmark, men først i oppfølgingsmelding fra Belgia ble to norske virksomheter oppgitt å være berørt, hjemmehørende i henholdsvis Bergen og Langhus. Gjenværende produkter ble kastet av virksomhetene.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import Sør og vest/Bergen og omland
2017.0062	Listeria monocytogenes i røkt laks fra Polen	Opprinnelig melding kom fra Frankrike, mens Norge ble berørt etter oppfølgingsmelding fra Polen, der en virksomhet i Bergen hadde vært leverandør av laksen. Virksomheten meldte at dere analyse av fisken før forsendelse fra Norge var negativ på Listeria. Trolig ligger smittekilden i røkeriet/pakkeriet i Polen.	Sør og Vest/Bergen og omland
2017.0164	Melkeprotein i melkefri kokosnøtt melkesjokolade fra Vietnam via Sverige	Melding fra Sverige om at sjokoladen var distribuert til en virksomhet i Oslo. En kunde hadde kjøpt noe av partiet og ble informert, mens resten som var på lager ble sperret for salg.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2017.0122 (0107)	Norovirus i levende østers fra Irland via Nederland	Opprinnelig melding kom fra Italia, men en virksomhet i Gvarv ble berørt i oppfølgingsmelding fra Nederland. Av to varepartier med østers, var det ene allerede konsumert, mens det andre ble destruert.	Øst/ Telemark
2017.0189	Udeklart soya i frokostblanding fra Italia	Melding mottatt fra Sverige om at frokostblandingen produsert i Italia også var distribuert til to virksomheter i Norge, henholdsvis Drammen og Rud. Produktet ble tilbakekalt og kastet/destruert.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import og Øst/Søndre Buskerud
2017.AIF	Salmonella enterica i fiskemel fra USA	Melding mottatt fra Tyskland om at et vareparti som skulle til en virksomhet i Dirdal var blitt stoppet i grensekontrollen og senere destruert på grunn av funn av Salmonella.	Sør og Vest/Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkfjord
2017.0369	Parasittinfeksjon med anisakis i rødfisk fra Norge	Melding mottatt fra Litauen om at norsk fisk fra en virksomhet i Alsvåg hadde anisakis. Virksomhetens kvalitetskontroll ble fulgt opp.	Nord/Hålogaland
2017.AOU	Prochloraz i granateple fra Bulgaria	Melding mottatt fra Bulgaria om at et vareparti som skulle til en virksomhet i Oslo var blitt stoppet i grensekontrollen og ikke blitt frigitt på grunn av plantevernmidler.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.0325	Salmonella i malt spisskummen fra Tyrkia	Melding fra Tyskland om at en norsk virksomhet i Oslo hadde mottatt spisskummen. Produktet var allerede utsolgt fra den norske virksomheten for flere måneder siden og ingen annen oppfølging ble gjort.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.0448	Karbonmonoksyd behandling av frossen tunfisk filet fra Indonesia via Nederland	Opprinnelig melding kom fra Sverige, men i oppfølgingsmelding fra Nederland framkom det at produktet var distribuert til en virksomhet i Oslo. Produkter som ennå ikke hadde blitt solgt, ble kastet/destruert.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.0568	Prokloraz, imazalil og acetamiprid i granateple fra Tyrkia, via Frankrike	Melding mottatt fra Nederland om at to norske virksomheter hadde mottatt produktet, henholdsvis hjemmehørende i Oslo og Langhus. Produktet var allerede utsolgt.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import og Østfold og Follo
2017.0517-fup10	Hermetiske hvite bønne fra Italia infisert med insekter	Melding mottatt fra Italia om at en virksomhet i Oslo hadde mottatt produktet. Produktet ble tilbakekalt fra den norske markedet.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.0615	Aflatoksin i økologisk ris fra Pakistan	Melding fra Danmark om at produktet var distribuert til en norsk dagligvarekjede. Som følge av den danske risikovurderingen ble produktet ikke trukket fra det norske markedet.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.0624	Fargemigrasjon fra shotglass fra Kina via Norge	Melding mottatt fra Tsjekkia om at produktet var blitt importert av en norsk virksomhet i Verdal fra Kina. Produktet ble trukket fra markedet.	Midt/ Sør-Innherred

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2017.0644	Mikrobølgepopkorn fra Frankrike med uegnet amerikansk innpakning	Melding mottatt fra Frankrike om at emballasjen er uegnet og kan medføre fare for brann. Produktet var distribuert til en virksomhet på Disenå. Produktet ble tilbakekalt fra markedet.	Øst/Glåmdal og Østerdal
2017.0714	Udeklart selleri og peanøtter i kryddermiks fra Danmark	Melding mottatt fra Danmark om at produktet var i salg hos en kjede i Norge. Totalt 43 norske virksomheter, spredt over hele landet, hadde mottatt varen. Produktet ble tilbakekalt fra markedet.	23 avdelinger i hele landet
2017.AZL	Klorpyrifos og pirimifos-metyl i paprika fra Tyrkia	Melding mottatt fra Bulgaria om at et vareparti som skulle til en virksomhet i Oslo var blitt stoppet i grensekontrollen og ikke blitt frigitt på grunn av plantevernmidler.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.0862	Høyt antall E. coli i østers fra Frankrike	Melding mottatt fra Frankrike om at produktet var distribuert til en norsk virksomhet i Bergen. Produktet ble trukket fra markedet.	Sør og Vest/Bergen og omland
2017.0606	Migrasjon av kadmium fra frokostservice i keramikk fra Kina	Opprinnelig melding kom fra Tsjekkia, men Norge ble berørt etter en oppfølgingsmelding fra Tyskland. Produktet var distribuert til en virksomhet på Finnsnes. Produktet var trukket fra markedet.	Nord/Troms og Svalbard
2017.0657	Høyt innhold av sink i kosttilskudd fra USA, via Nederland	Opprinnelig melding kom fra Frankrike, men Norge ble berørt etter oppfølgingsmelding fra Nederland. En norsk virksomhet i Oslo endret informasjonen om brukerdosen på nettsiden sin, slik at produktet kunne selges videre.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
17-841	Mistanke om Listeria Monocytogenes i kollagen protein barer fra USA	Meldingen kom fra Storbritannia og produktet er distribuert til en virksomhet i Oslo og til to privatpersoner. Produktet ble trukket for salg fra virksomheten.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.0957	Anisakis i kjølt makrell fra Norge, via Spania	Melding mottatt fra Italia om at norsk fisk fra en virksomhet i Brandasund hadde anisakis. Virksomhetens kvalitetskontroll ble fulgt opp og rapporterte tilbake at de hadde normale funn av anisakis.	Sør og Vest/Hardanger og Sunnhordland
2017.0971	Listeria monocytogenes i upasteurisert ost av geitemelk fra Frankrike	Melding mottatt fra Frankrike om at produktet var distribuert til en norsk virksomhet i Oslo. Virksomheten var utsolgt for produktet og ingen annen oppfølging ble gjort.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.1053	Høyt innhold av vitamin B6 i energidrikk med ukjent opprinnelse, via Nederland	Opprinnelig melding kom fra Danmark, men først i oppfølgingsmelding fra Nederland ble en norsk virksomhet i Svarstad berørt. Virksomheten var ukjent for Mattilsynet i forhold til at de skulle drive med slik import og de påsto at de ikke hadde mottatt det aktuelle produktet.	Øst/Vestfold

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2017.1056	Muggvekst i sitronkrem (Lemon curd) fra Storbritannia via Belgia	Opprinnelig melding kom fra Danmark, men først i oppfølgingsmelding fra Sverige ble fire norske virksomheter hjemmehørende i Vestby, Gardermoen, Lørenskog og Rud nevnt. Salget av produktet ble stoppet.	Stor-Oslo/Østfold og Follo, Romerike og Grensekontroll og import
2017.1139	Plantevernmiddelester (oxamyl) i vannmelon fra Spania	Meldingen kom fra Nederland om at en norsk virksomhet i Oslo hadde mottatt produktet. Produktet ble tilbakekalt fra markedet.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.1085	Listeria monocytogenes i kjølt laks fra Spania	Opprinnelig melding kom fra Italia, men først i oppfølgingsmelding fra Spania ble en norsk virksomhet nevnt som leverandør av laksen. Virksomheten i Hardanger ble fulgt opp og deres internkontroll/prøvetaking viste at Listeria ikke er påvist i deres virksomhet.	Sør og Vest, avd. Bergen
2017.1195	Benzo(a)pyren og PAH i sesame flavoured seasoning oil med ukjent opprinnelse, via Storbritannia	Opprinnelig melding kom fra Tyskland, men først i oppfølgingsmelding fra Nederland ble to norske virksomheter, henholdsvis på Langhus og Bønes, berørt. Produktet ble trukket fra markedet og returnert tilbake til Tyskland.	Stor-Oslo/Østfold og Follo og Sør og Vest/Bergen og omland
2017.1267	Listeria monocytogenes i ost av upasteurisert geitemelk fra Frankrike	Melding mottatt fra Frankrike om at produktet var distribuert til en virksomhet i Oslo. Produktet ble tilbakekalt fra markedet.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.1277	Metallfragmenter i eplebåter fra Sverige	Melding mottatt fra Sverige om at produktet var distribuert til en norsk virksomhet på Frogner. Produktet ble tilbakekalt fra markedet.	Stor-Oslo/Romerike
2017.1145	Migrasjon av formaldehyd fra plastikkbestikk fra Kina via Tyskland	Opprinnelig melding kom fra Tsjekkia, men Norge ble berørt etter en oppfølgingsmelding fra Tyskland. Produktet var distribuert til en virksomhet på Kongsberg og de var allerede utsolgt.	Øst/Søndre Buskerud
2017.1065	Fipronil i egg	Opprinnelig melding kom fra Belgia, men etter flere oppfølgingsmeldinger fra Nederland ble flere norske virksomheter berørt ved at egg hadde blitt levert til ulike skip. Alle skipseierne rapporterte at eggene enten var spist eller ble kastet.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.1364	Flere typer Salmonella i fryst kyllinglever fra Polen	Opprinnelig melding kom fra Nederland, men i en oppfølgingsmelding fra Italia fremkom det at produktet var blitt levert til et norsk skip hjemmehørende i Bergen. Produktet var allerede konsumert, og virksomheten rapporterte tilbake at ingen hadde blitt syke.	Sør og Vest/Bergen og omland

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2017.1180	Listeria monocytogenes i kjølt, røkt, vakuumpakket laks fra Spania, råmateriale fra Norge	Opprinnelig melding kom fra Italia, men først i oppfølgingsmelding fra Spania ble en norsk virksomhet nevnt som leverandør av laksen. Virksomheten i Bergen ble fulgt opp og deres internkontroll/prøvetaking viste at Listeria ikke er påvist i deres virksomhet.	Sør og Vest/Bergen og omland
2017.1421	Bly og høyt innhold av aluminium i Detox-pulver fra Tyskland, med råmateriale fra Polen	Melding mottatt fra Tyskland om at en virksomhet i Moss hadde mottatt produktet. Produktet ble trukket fra markedet.	Stor-Oslo/Østfold og Follo
2017.BRH	Plantevernmiddelrester (methomyl) i paprika fra Tyrkia (norsk importør)	Meldingen kom fra Bulgaria om at et vareparti til en norsk importør i Oslo var avvist i grensekontrollen i Bulgaria.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.1307	Aflatoksin i chili fra Malawi via Storbritannia	Opprinnelig melding kom fra Sveits, men i oppfølgingsmelding fra Storbritannia fremkom det at en virksomhet i Oslo hadde mottatt produktet. Produktet var utsolgt fra virksomhetens lager, men de kontaktet sine kunder for tilbaketrekking av produktet.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.1501	Høyt innhold av akrylamid i kjeks med eplemak fra Belgia	Opprinnelig melding kom fra Nederland, men i en oppfølgingsmelding fra Belgia fremkom det at produktet også var distribuert til en virksomhet på Elverum. Produktet som var mottatt var en vareprøve som ikke hadde blitt lagt ut for salg. Produktene de hadde igjen ble kastet.	Øst/Glåmdal og Østerdal
2017.1666 2017.1819	Udeklart melk og soya i kosttilskudd fra Storbritannia	Samme produkt ble meldt to ganger. Opprinnelig melding kom fra Danmark, men i en oppfølgingsmelding fra Storbritannia fremkom det at produktet to norske virksomheter i Oslo og Drøbak og en privatperson. Begge virksomhetene påsto de ikke hadde mottatt det aktuelle produktet.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import og Østfold og Follo
2017.1312	Listeria monocytogenes i kjølt røkt laks fra Spania	Opprinnelig melding kom fra Italia, men Norge ble berørt etter oppfølgingsmelding fra Spania der en virksomhet på Averøy hadde vært leverandør av laksen. Virksomheten meldte at deres analyse av fisken før forsendelse fra Norge var negativ på Listeria. Trolig ligger smitekilden i røkeriet/pakkeriet i Spania.	Midt/Nordmøre og Romsdal
2017.1716	Metallfragmenter i kornblanding til Yoghurt fra Sveits, råmateriale fra Østerrike	Melding mottatt fra Sveits hvor det framkom at produktet var distribuert til en norsk virksomhet i Oslo. Virksomheten hadde allerede gjennomført en tilbakekalling av produktet i det norske markedet.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import overført til Nord/Finnmark

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2017.1319	Listeria monocytogenes i røkt laks fra Polen	Opprinnelig melding kom fra Danmark, men i en oppfølgingsmelding fra Frankrike framkom det at laksen hadde norsk opprinnelse. Vi ba om mer opplysninger om hvem som var produsent av laksen, men fikk aldri svar fra polske myndigheter. Danmark og Frankrike kunne ikke hjelpe oss med spøringsinformasjon.	Ingen avdelingen har fått saken
17-836	Matforgiftningsutbrudd (Salmonella Enteritidis) i Storbritannia	Melding mottatt fra Storbritannia om pågående matforgiftningsutbrudd i landet. Norge ble bedt av Kommisjonen om å legge inn opplysninger og analyser gjort i forbindelse med oppfølging av en annen sak i RASFF (2017.0849).	HK/Seksjon hygiene og drikkevann
2017.1786	Udeklart gluten i glutenfri økologisk søt salsa fra Nederland	Melding mottatt fra Nederland om at en norsk virksomhet på Klepp Stasjon hadde mottatt produktet. Produktet ble tilbakekalt fra markedet.	Sør og Vest/Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkfjord
2017.1575	Migrasjon av formaldehyd og melamin fra kaffekopper fra Kina via Nederland	Opprinnelig melding kom fra Tyskland, men først i oppfølgingsmelding fra Nederland ble seks norske virksomheter berørt, hjemmehørende i henholdsvis Kleppstø, Bryne, Mandal, Krokstadelva, Trondheim og Kristiansand. Produktet ble trukket fra markedet.	Sør og Vest/Bergen og omland Sør og Vest/Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkfjord Sør og Vest/Avd. Agder Øst/Søndre Buskerud Midt/Trondheim og omland
2017.1823	Plastikkbiter i sjokolade fra Danmark	Melding mottatt fra Danmark om at produktet var distribuert til en virksomhet på Vestby. Senere ble det mottatt en oppfølgingsmelding fra Sverige om at produktet også distribuert til en virksomhet i Stavanger. Ytterligere noen dager senere, framkom det i en oppfølgingsmelding at produktet var solgt til flere norske flyplasser. Alle virksomhetene meldte at produktet ble trukket fra markedet.	Stor-Oslo/Østfold og Follo Sør og Vest/Sør Rogaland, Sirdal og Flekkfjord
2017.1978	Fare for eksplosjon av flasker med leskedrikk fra Tyskland	Melding mottatt fra Tyskland om at produktet også var distribuert til en virksomhet på Gjelleråsen. Produktet ble trukket fra markedet.	Stor-Oslo/Romerike
2017.1820	Migrasjon av kadmium og bly fra shotglass fra Kina	Opprinnelig melding kom fra Tsjekkia, men Norge først berørt i oppfølgingsmelding fra Tyskland som hadde distribuert produktet til tre virksomheter i Norge, henholdsvis Kolbotn, Åsen og Oslo. En av virksomhetene var utsolgt, de andre hadde noe igjen. Det ble gjennomført en tilbakekalling av produktet fra forbrukerne.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import Stor-Oslo/Østfold og Follo Midt/Sør-Innherred

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2017.1764	Migrasjon av formaldehyd fra kopper fra Kina, via Tyskland	Opprinnelig melding kom fra Italia, men i oppfølgingsmelding fra Tyskland ble en norsk virksomhet i Skotselv berørt. Produktet var utsolgt og ikke lengre i sortimentet.	Øst/Søndre Buskerud
2017.2063	Arsen i steinbit fra Norge	Melding mottatt fra Estland om at norsk fisk fra Alsvåg var stoppet. Norge var ikke enig i Estlands risikovurdering av arsen i fisken og ga tilbakemelding på det.	Nord/Midtre Hålogaland
2017.2081	Salmonella i oregano fra Tyrkia	Melding mottatt fra Tyskland om at produktet var distribuert til mange land, også en virksomhet i Oslo. Produktet ble trukket fra markedet.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.2092	Ulovlig ny mat ingrediens Tongkat Ali i kosttilskudd fra USA	Melding mottatt fra Nederland om at en norsk virksomhet i Oslo hadde mottatt produktet. Mattilsynet kommer ikke i kontakt med virksomheten på oppgitt adresse, fordi de ikke lengre var der. Etter flere forsøk på å få andre kontaktopplysninger ble saken avsluttet uten noe resultat.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import
2017.2015	Amitraz og ikke lovlig proparig i tørkede gojibær fra Kina	Melding mottatt fra Nederland om at en norsk virksomhet på Langhus hadde mottatt produktet. Den norske virksomheten hadde på forhånd mottatt varsel fra sin leverandør og hadde kastet produktene omgående.	Stor-Oslo/Østfold og Follo
2017.2146	Høyt innhold av sink i prestasjonsfremmende kosttilskudd fra Danmark	Mottok melding fra Danmark om at produktet var distribuert til en virksomhet i Bjørnevatn. Dette viste seg å være virksomhetens postadresse, men selve varene hadde gått til deres lager i Aurland. Kommunikasjonsproblemer med virksomheten medførte at saken skulle følges opp med en inspeksjon.	Øst/Nordre Buskerud, Hadeland og Valdres
2017.CCE	Plantevernmiddelrester (klorpyrifos) i paprika fra Tyrkia	Mottok melding fra Bulgaria om at parti med paprika var stoppet, analysert og destruert. Produktene skulle til en virksomhet i Oslo.	Stor-Oslo/Grensekontroll og import